

Blavlen har i de senere Aar tiltaget meget her i Byen; men den drives paa sædvanlig Maade, ved at Bierne om Efteraaret dræbes og Honningen sælges da til Kroemænd, som opkjøbe den.

Sødring, i Efteraaret 1852.

Frederiksen.

Savre-Knuse-Maskine.

Et Landmandsmøde i Wismar i Foraaret 1852 blev ved Fremstilling af en Model til en saadan Maskine samt Forelæggelse af flere Prøver af knuset Korn holdt følgende interessante Foredrag af Hr. Fischer-Weitendorf:

Mine Herrer! Idet jeg for nogle Minutter udbeder mig Deres Opmærksomhed, kan jeg ikke undlade at gjøre Dem bekendt med de Fordele, som jeg har vundet ved en fra England i forrige Aar anskaffet Knusemølle.

Allerede i mange Aar have Knusemøller været i Brug i større Stutterier paa Continentet, for at fødre alle de kostbarere Tillægsdyr og Føllene i disses første Leveaar med derpaa behandlet Korn; men Maskinerne vare i deres Construction for usuldfomne, til at Nogen havde kunnet tænke paa at fødre alle sine Arbeidsheste med knuset Korn uden betydelig Dpoffrelse af Tid og Kraft. I England ere nu Møllerne saa overordentlig

forbedrede, at Fleertallet af Hesteholdere kun opfodre knuset Korn, og de skulle derved have vundet en Besparelse af en Trediedeel af det Quantum Korn, som tidligere anvendtes. Om man end i Almindelighed maa være noget vaersom i at optage de med megen Bram affattede Kundgjørelser fra engelske Fabrikanter, saa havde en Udstillers af Knusemaskiner ved den store Udstilling i London ledsaget sit Fabrikat af et Billede, som for Sagen var saa betegnende, at jeg ikke bør forbigaae at beskrive Dem samme. Paa den ene Side af Billedet befandt sig en velnæret Hest, og tæt ved samme paa et Træ flere meget magre Spurve af jammerlig Udseende med den Underkrift: „Heste i England;“ paa den anden Side af hans Billede var en meget mager Hest, og bag denne udsøgte et Dusin muntre meget fede Spurve de hele Kjerner i Hestens friske Excrementer; herunder stod at læse: „Heste paa Continentet.“ Vel lider dette Billede i begge sine Modfætninger af megen Overdrivelse, men har paa den anden Side ogsaa meget sandt til Grundlag. Det er enhver iblandt os bekjendt, at selv unge kraftige Heste — om de gamle vil jeg slet ikke tale — igjen give endeel af de fortærede Kjerner fra sig i ufordøiet Stand, og det endog saa ufordøiede, at Kjerner, der ere opsamlede i Møget, endnu have beholdt deres fulde Spi-rekraft, hvorfor det er indlysende, at man af knuset Kjerne kan give sine Dyr i mindre Quantitet end af Kjerne, der ikke er knuset, idet hine Kjerner fordøies fuldstændigt.

I Begyndelsen af November opstillede jeg min

Maskine, og gav strax ethvert Spand Heste 10 Pund Kjerne mindre, saa at mine Heste hele Vinteren igjennem kun have faaet 40 Pund Kjerne daglig pr. Spand, omendstjondt de sandelig ikke have været meget i Stalden. I de sidste 3 Uger har jeg givet hvert Spand 50 Pund daglig, og troer det ikke fornødent at lægge noget mere til, da mine Heste alle ere kraftige og velnærede. I tidligere Aar har jeg altid maattet give mine Heste i Foraars- og Sommermaanederne 60 Pd. daglig pr. Spand, og har dog aldrig havt dem i bedre Tilstand; nu sparer jeg paa mine 9 Spænd Heste daglig 90 Pd. Kjerne, altsaa rigelig 2 Scheffel Havre, hvilken Besparelse for hele Aaret udgjør noget over 700 Scheffel Havre, hvorved Arbeidet saavel som Beføstningen paa Maskinen rigelig opveies.

Bed Brugen af min Maskine fandt jeg, at Kjerne, som var knust i tør Tilstand, fuldstændigt erstatter gruttet Korn, og jeg har ikke havt nødvendig at lade skraae paa min Mølle en eneste Skjeppe Korn, hvorved jeg ligeledes har sparet ikke ubetydeligt.

En af vore meest agtede Dyrlæger, Hr. Peters i Schwerin, spurgte mig for nogen Tid siden, hvorledes jeg var tilfreds med Anvendelsen af min Knusemaskine, og gjorde derhos den Bemærkning, efterat han havde indrømmet, at den under alle Omstændigheder medførte en stor Foderbesparelse, at paa Gaarde, hvor kun knuset Kjerne blev opfodret, maatte Kolik forekomme meget sjeldnere. Og saa denne Bemærkning kan jeg kun stadfæste, idet jeg siden November f. A. ikke har havt

en eneste kolikfyg Hest; rigtignok maa derved bemærkes, at Kolikttilfælde altid have været meget sjældne i mit Hjem. Maskinfabrikant Krüger i Dasfow har allerede forfærdiget en Knusemaskine efter det mig tilhørende Exemplar.

Min Maskine drives ved den til Smørfjernen hørende Hestemølle, og leverer, bevæget af 2 Heste og betjent af en Karl, 12 Scheffel Havre og 8 til 10 Scheffel haardt Korn i Timen; den er forfærdiget heelt af Jern, knuser Kornet med 2 forstaalede, rifflede Valser, og har en meget sundrig Indretning til at kunne stille Balsen efter Behag. Maskinen er fra Dhrr. Whitmee's og Chapmans's Fabrik i London, og koster der 9 Pund 10 Sh. Sterl.; med Transporten kommer den i Wismar paa lidet over 100 Rbd.; men herværende Fabrikanter maa efter min Formening kunne levere den for 65 Rbd. Iøvrigt har den af Hr. Stanley i Petersborough til Udstillingen indsendte Maskine vundet Seir over alle Medbeilere; men jeg erindrer mig ikke at have seet den paa Udstillingen. To af mine Bekjendtere have overdraget mig at forskrive til hver især en Maskine fra sidstnævnte Fabrik.

I Forbindelse med Forestaaende kan bemærkes, at paa Industriudstillingen i Kjøbenhavn i Efteraaret 1852 fandtes en Knusemaskine, forfærdiget paa Frederiksværk, og ganske liig den ovenfor nævnte engelske. Prisen herfor var, med Jernstativ 66 Rbd., og med Træstativ endnu lavere. Alt tidligere er der fra Frederiksværk leveret endel Knusemaskiner til 42 Rbd. pr. Stk., men paa disse vare Valserne ei hærdede, og de knuste ei Sæden saa fint.